národní
úložiště
šedé
literatury

Daňové aspekty starobních penzí v zemích OECD

Kubátová, Květa
2014

Dostupný z http://www.nusl.cz/ntk/nusl-180157

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 19.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Daňové aspekty starobních penzí v zemích OECD

Květa Kubátová, CESTA, VŠFS

Osnova

1. Tři pilíře důchodového pojištění
2. Povinné příspěvky na důchodové pojištění jako druh daní
3. Daňové výdaje na druhý a třetí pilíř penzijních systémů
4. Zdaňování příspěvků na penze a starobních penzí
5. Zdaňování penzistů
6. Vztah mezi zdroji financování starobních penzí
7. Situace v ČR

1. Tři pilíře důchodového pojištění

1. veřejné penze: základní, testované, minimální
2. a) veřejné pojistné penze

   b) povinné soukromé penze

3. dobrovolné soukromé penze

Platby na penze – „daně“

- systém, kdy pojištěnec (zaměstnavatel) platí povinné příspěvky na sociální zabezpečení (příspěvek se platí do veřejného rozpočtu, resp. parafiskálního fondu)
- systém, kdy pojištěnec (zaměstnavatel) dostává daňovou úlevu na vlastní příspěvek do soukromého fondu (efektivní výše daňové úlevy je daňovým výdajem).

Daňový výdaj:

Daň, která nebyla zaplacena, protože poplatník má úlevu

Povinné příspěvky na soc. pojištění jako druh daní – podíl na HDP 2010

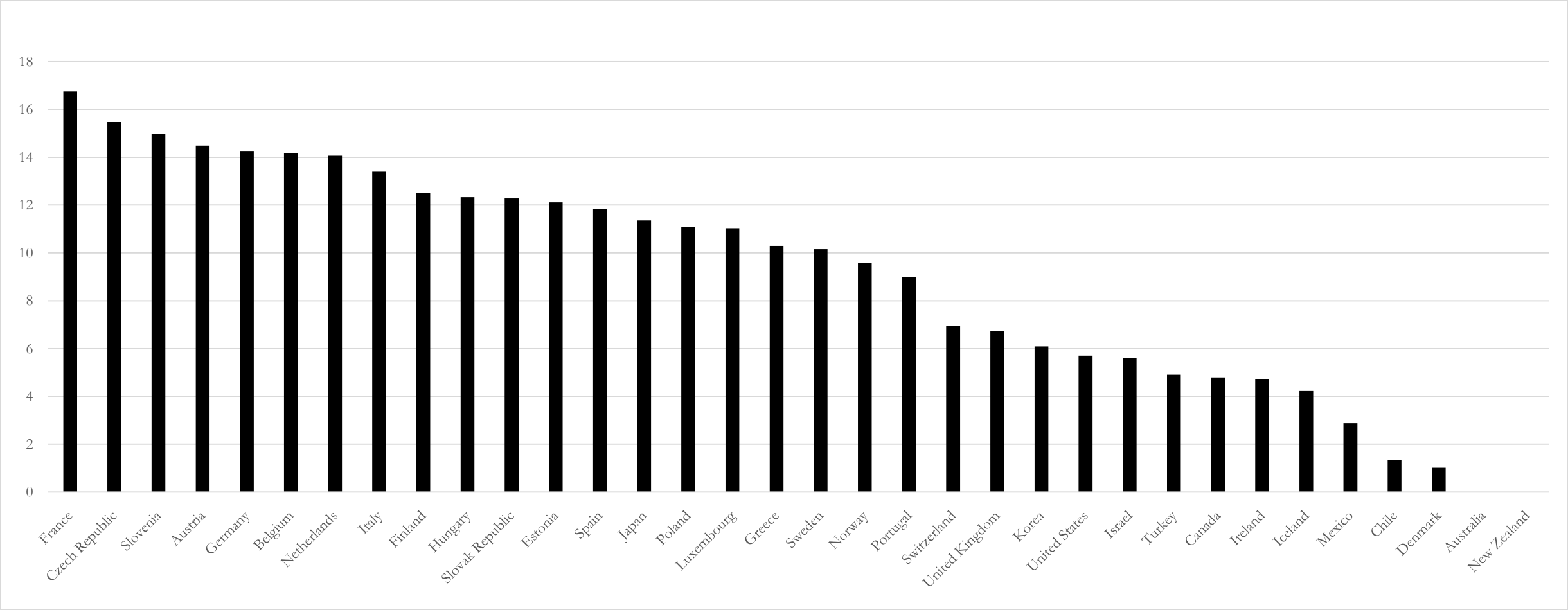

Podíl příspěvků na starobní penze na HDP a na příspěvcích na sociální zabezpečení (skupina

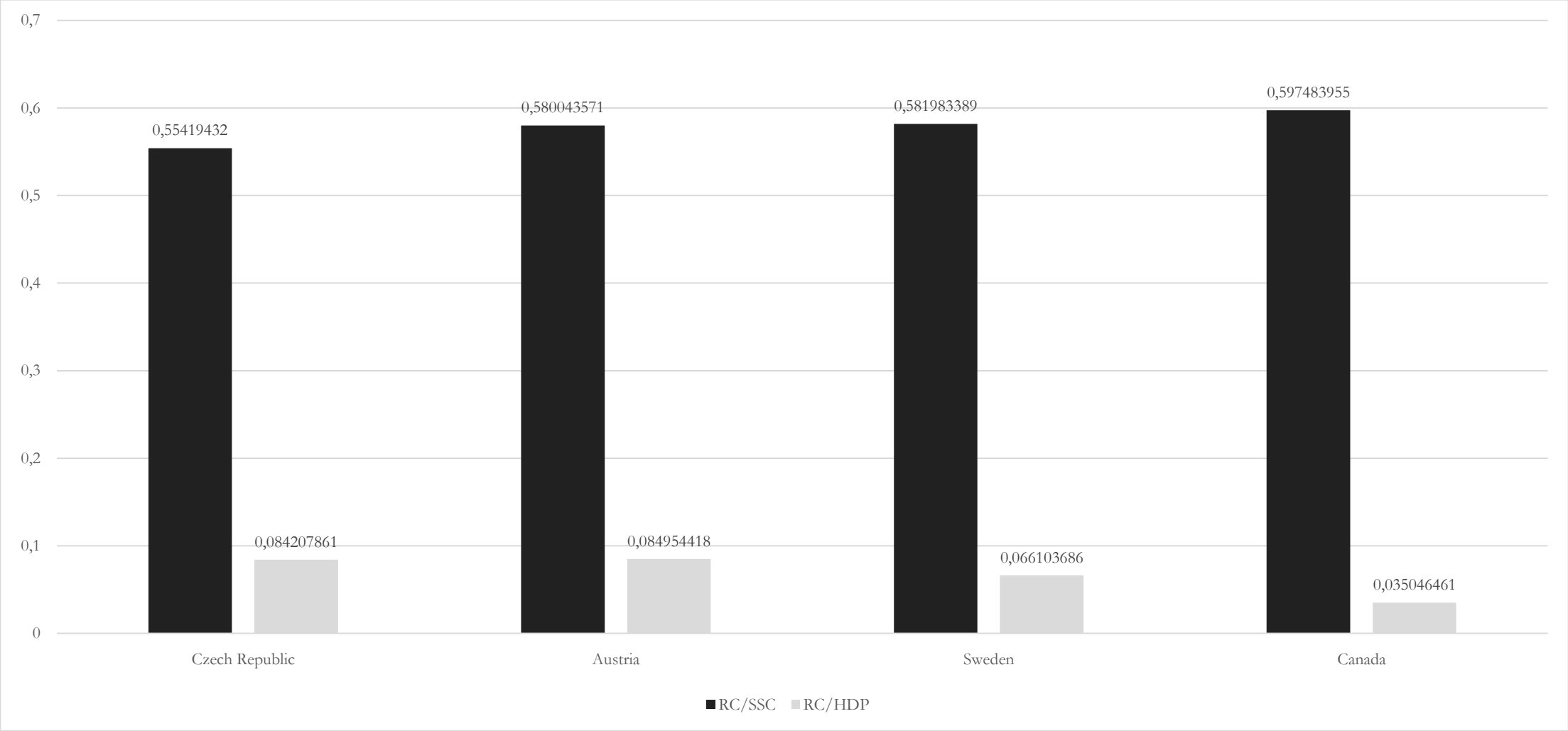

3. Daňové výdaje na druhý a třetí pilíř penzijních systémů

- odpočty od základu daně (allowances);
- vynětí ze základu daně (exemptions);
- snížená sazba daně (rate relief);
- odložení daně (tax deferral);
- sleva na dani (tax credits).

Daňové výdaje na penze

- Forbes (2013): daňové výdaje na příspěvky zaměstnavatelů do penzijních plánů zaměstnanců mezi deseti nejvyššími daňovými výdaji v USA na 4. místě - 303 miliard dolarů v roce 2013. Dalších 212 miliard dolarů -daňové výdaje na příspěvky do penzijních plánů placené zaměstnanci (8. místo mezi daňovými výdaji USA). Tyto částky ovšem jsou pouze odložením platby daně, neboť po nástupu do starobního důchodu jsou důchody penzistům zdaňovány příjmovou daní.
- Jareše (2010): ČR daňové úlevy z osvobození příspěvku zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem a na odpočet příspěvku zaplaceného poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem v roce 2008 celkem ve výši 1,8 mld Kč.
- V ČR byl tedy podíl této daňové úlevy o dva řády nižší než v USA (v ČR 0,05 % HDP a v USA 3 % HDP).

Daňové výdaje na penze u ODD/HDP

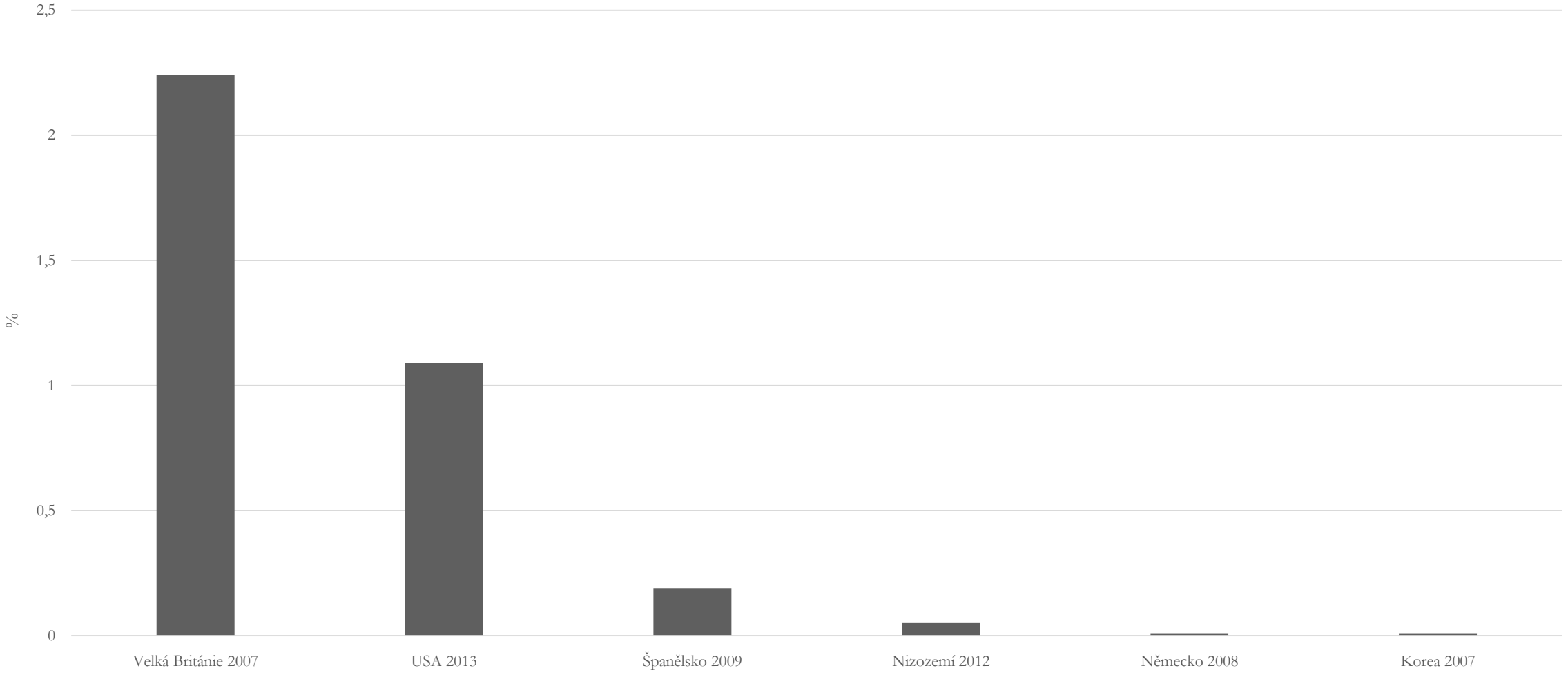

4. Zdaňování příspěvků na penze a starobních penzí

Režim zdanění	Počet států	Státy
EET	22	
z toho EEpT	12	Francie, Německo, Irsko, Japonsko, Korea, Mexiko[1], Slovensko, Španělsko, Turecko, Velká Británie, Belgie[2], Portugalsko[2]
z toho EET	10	Kanada, Finsko, ŘEcko, Island, Nizozemí, Norsko, Polsko, Švýcarsko, USA, Rakousko
TEE	1	Maďarsko
ETT	3	Dánsko, Itálie, Švédsko
TET	2	ČR[1], Lucembursko

5. **Zdaňování penzistů**

- Starobní penzisté:

a) mají zvláštní druh příjmů

b) zvláštní sociálněekonomická skupina poplatníků.

Odráží se to ve zvláštních ustanoveních daňových zákonů.

Většina států poskytuje výhody buď na příjmy z penzí nebo penzistům, v mnoha zemích starobní penzisté neplatí ze svých penzí PSZ (zejména příspěvek na dávky v nezaměstnanosti).

Praxe v OECD je velmi různorodá.

6. Vztah mezi zdroji financování starobních penzí

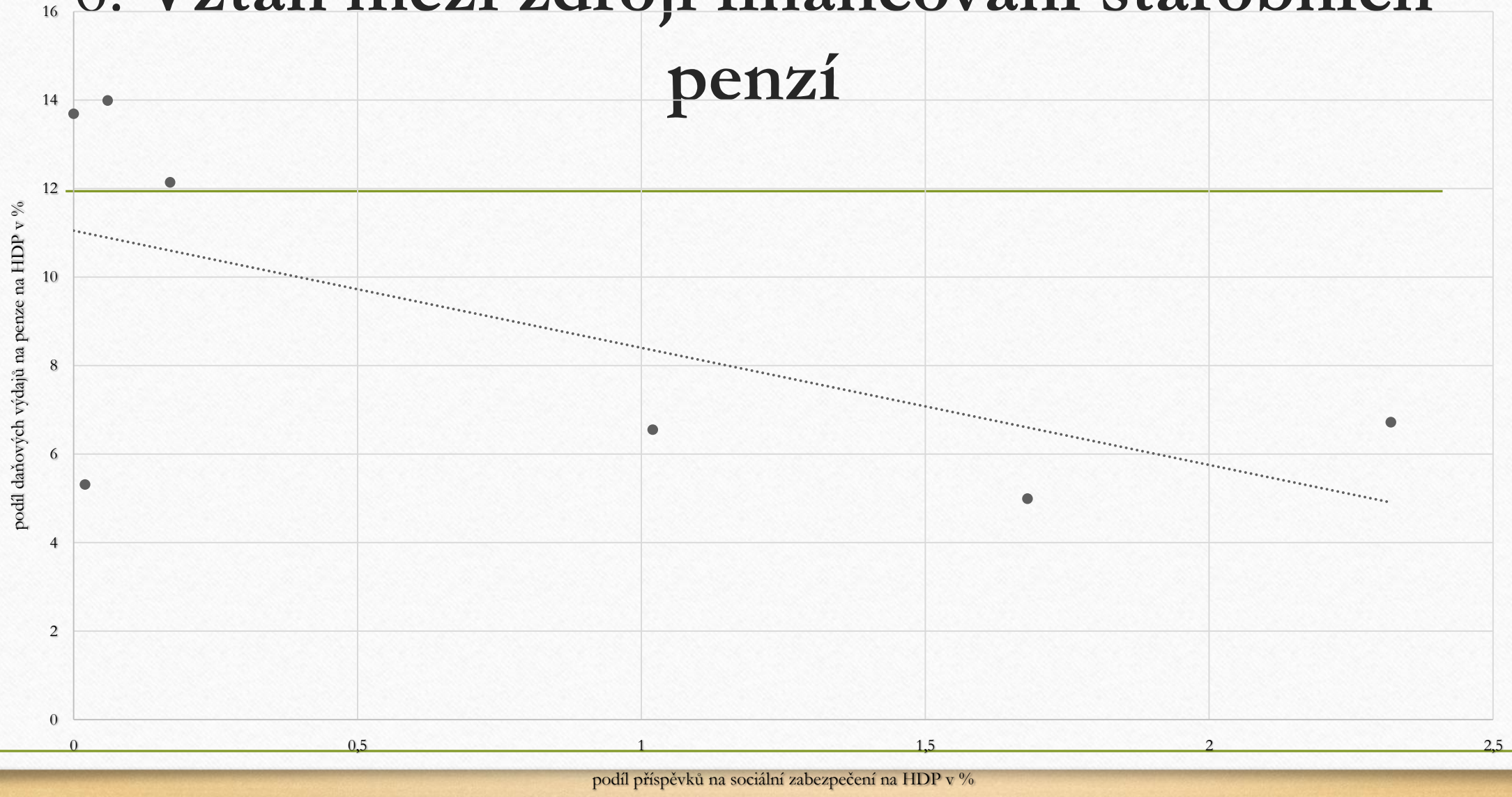

7. Situace v ČR

- PSZ u nás mají nejvyšší podíl na daních – 40 %
- PSZ nejsou odečitatelné od základu ODD
- Nekonzistence ve zdanění příspěvků do soukromých fondů a na veřejné penze podle zdroje (zda platí zaměstnance nebo zaměstnavatel) – to je pouze v ČR, Maďarsku a Lucembursku.
- Dobrovolné – na penzijní připojištění (nad 12000,-), na doplňkové penzijní spoření (nad 12 000,-), pojistné na penzijní pojištění (uznává se celé), celkově lze odečíst 12 000,- Kč
- Penze osvobozeny do 306 000,- v r. 2014
- Základní sleva 24 840,- od r. 2013 není pro důchodce